

Ilmastonmuutoksen ja muuttoliikkeiden tutkimuksen kehittäminen Suomessa

Dos. Tuomas Martikainen

Suomalaisen tutkimusympäristön kehittäminen

- Ilmastonmuutoksen ja muuttoliikkeiden tutkimus on monitieteistä.
- Puuttuu toimivat yhteistyömuodot Suomessa ja kansainvälisesti
- Haasteita
 - soveltuvien rahoitusinstrumenttien puute
 - tarve pitkäaikaisille tutkimusyhteisöille
 - eri tieteenaloja edustavien tutkijoiden keskinäinen kommunikaatio
 - jaetun käsitteistön kehittäminen

Globaalit muuttoliikkeet

- Globaalien muuttoliikkeiden seuranta: Suomalaisia muuttoliikkeitä tutkitaan usein kotimaisena ilmiönä. Olisi hyvä vahvistaa globaalien muuttoliikkeiden dynamiikan tuntemusta, sillä se edistää erilaisten heikkojen ja vahvojen signaalien tuntemusta ja siten myös kotimaista kykyä reagoida

Konfliktit

- Konfliktien ratkaisu ja rauhantyo: On mahdollista, että ilmastonmuutos lisää konfliktien todennäköisyyttä. Tällöin konfliktien ratkaisemiseen ja rauhan edistämiseen kannattaa panostaa.

Paluumuutto ja jälleenrakennus

- Paluumuuton ja jälleenrakennuksen tutkimus koskien esimerkiksi pidempiaikaisilta konfliktialueilta lähteneitä tukisi myös ilmastonmuutokseen liittyvän paluumuuton ymmärrystä.

Muutto Suomesta/Suomeen

- Myös vauraampien maiden asukkaat saattavat suunnata uusille seuduille ilmasto-olosuhteiden muuttuessa. Tällöin mm. tutkimus nykyisten asiantuntijoiden ja eläkeläisten muutosta ulkomaille voi tuoda lisäymmärrystä ympäristötekijöiden vaikutuksesta muuttopäätöksiin.

Transitio- eli siirtymäriskit

- Transitio- eli siirtymäriskit: Mikäli ilmastonmuutosta hillitään voimakkaasti, sillä voi olla vaikutuksia moniin fossiilisten polttoaineiden käytöstä ja hinnasta riippuvaisiin tuotannonaloihin ja maihin, kuten öljyn maailmanmarkkinahinnasta riippuvaisen naapurimaamme Venäjän talouden kehitykseen. Tällä puolestaan voi olla erilaisia suoria ja epäsuoria vaikutuksia muuttoliikkeisiin ja sitä kautta myös Suomeen.

Suorat / epäsuorat vaikutukset

- Ilmastonmuutoksen alueelliset vaikutukset Suomessa voivat vaikuttaa suoraan tai epäsuorasti ihmisten asuinpaikkavalintoihin. Suoria vaikutuksia edustaa esim. lumi- ja jääpeitteen hupeneminen eteläisestä Suomesta. Ilmastonmuutoksen hillintätoimet, kuten energiajärjestelmien muutokset (turvetuotannosta luopuminen, tuulivoiman rakentaminen) ja globaalien toimijoiden suhdanteet (esim. ajoneuvo-, telakka- ja kaivosteollisuus), voivat vaikuttaa työllistymisen alueellisiin trendeihin.

Muuttajien terveys

- Ilmastonmuutoksen vaikutukset maahanmuuttajien terveyteen tunnetaan vajavaisesti. Suomen lämpöolojen ja valon voimakas vuodenaikaisvaihtelu voi vaikuttaa fyysiseen terveyteen, mielenterveyteen ja toimintakykyyn. Maahanmuuttajien kyky sopeutua korostuu erityisesti, jos lähtömaan ilmasto poikkeaa paljon Suomen ilmastosta.

Lainsäädäntö

- Kotimaisen lainsäädännön kyky reagoida muuttoliikkeisiin muuttuvassa ilmastossa kaipaa tutkimusta. Lisäksi olisi hyödyllistä selvittää, millä tavoin nykyiset oleskelulupaperusteet yms. huomioivat ilmastonmuutoksen.

Lopuksi

- On todennäköistä, että ilmaston- ja ympäristönmuutos tulee vaikuttamaan myös Suomeen, mutta emme tiedä tarkasti kuinka ja miten paljon.
- Nyt on aika luoda osaamisen perustaa ja alkaa huomioida ilmasto- ja ympäristötekijöiden rooli kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksessa Suomessa.
- Näin voimme olosuhteiden muuttuessa olla varmemmalla tietopohjalla ja mahdollisuuksien mukaan ennakoivalla otteella.

Kiitos

- Hankkeen rahoitti Tiina ja Antti Herlinin säätiö
- Kiitän rahoittajaa, kaikkia yhteistyötahoja ja tapahtuman osallistujia.

www.siirtolaisuusinstituutti.fi